

емось з думкою М. Мінакова, який наголошує: «Поза філософським контекстом, передусім у популярних уявленнях про взаємодію еліт і народу, ці переконання створили суміш бачень, що формують зовнішні суспільні очікування від еліти в моральному аспекті та занижені – в практично-політичному, підмінюючи вимоги управлінської ефективності правової підзвітності та політичної відповідальності ідеалістичними очікуваннями «морального авторитету владарів»⁸.

Таким чином, «якість» політичної еліти в більшій мірі, пов'язана рівнем демократизації суспільства, з історичними традиціями державотворення, а також із «вмінням» і бажанням виконувати свої основні функції. Що стосується української політичної еліти, то при всій палітрі підходів до даного питання можна виокремити три з них:

по-перше, з'ясування інтересів різних суспільних груп у політичному житті;

по-друге, формування політичних програм, доктрин, ідеологій;

по-третє, створення механізмів реалізації політичних програм.

О. Гаман-Голутвіна розрізняє два типи влади, а звідси і типи елітотворення: мобілізаційний та інноваційний. Автор стверджує, що політична організація, яка сама залежить від багатьох чинників (таких як природно-кліматичні умови, специфіка заселення території, і її господарського засвоєння, традицій політичного розвитку; культурно-цивілізаційні особливості, зовнішньополітичний контекст та ін.), визначає типи моделей елітотворення⁹. На нашу думку, можна погодитися з О. Дещаківською, що в даному випадку можна простежити як вплив суспільства на еліту, так і зворотні причинно-наслідкові зв'язки. Адже суспільство виділяє зі свого середовища еліту, і від рівня політичної культури суспільства залежить якою буде ця еліта. З іншого боку, політична еліта формує політичну культуру суспільства. Непоодинокими є випадки, коли політична еліта виходить з-під реального контролю власної спільноти. За сприятливих для себе умов, відповідного співвідношення сил усередині спільноти еліта може перетворюватися на самостійного розпорядника політичної репрезентації не лише керівної групи, а усього стану, про шарку¹⁰.

Отже, політична еліта є ядром суспільства, будучи створеною тим же суспільством. Виродження, занепад еліти завжди означає порушення рівноваги в політичній системі, а часто і занепад держави. Це особливо яскраво простежується в історії української державності, бо для стабільного розвитку політичної системи потрібна активна творча меншість.

¹ Липинський В. Листи до братів-хліборобів. Про ідею і організацію українського монархізму / В. Липинський // Політологія. Кінець XIX – початок XX ст.: Хрестоматія. / за ред. О.І. Семківа. Львів, 1996. – С 477.

² Лопушинський І.П. Формування української політико-управлінської еліти: сучасний погляд на проблему / І.П. Лопушинський / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/ortal/Soc_Gum/Arpu/2010_1/doc/1/03.pdf.

³ Політичний енциклопедичний словник / [авт.-уклад. В.П. Горбатенко]. – К., 2004. – С. 182.

⁴ Mosca G. The Ruling Class / G/ Mosca. – N.Y., 1939. – P. 50.

⁵ Дмитренко І. Самозвана «еліта» чи просто номенклатура / І. Дмитренко // Віче. – 2003. – № 8. – С. 33-41

⁶ Бакіров В., Фісун О. Політико-режимна еволюція України – від системи «переможець отримує все» до пакту еліт? / В. Бакіров, О. Фісун // Сучасна українська політика: Політика і політологи про неї. – К., 2003. – С. 149-157.

⁷ Новакова С. «Помаранчева революція» як криза легітимності владної еліти / С. Новакова // Політичний менеджмент. – 2005. – № 4. – С. 3-4.

⁸ Мінаков М. Якість влади: спроба оцінки українських еліт / М. Мінаков // Критика. – 2010. – № 7-8. – С. 3.

⁹ Гаман-Голутвіна О.В. Политические элиты России: Вехи исторической эволюции / О.В. Гаман-Голутвіна. – М., 2006. – С. 33-35.

¹⁰ Дашаківська О. Елітотворчі процеси в Україні / О. Дашаківська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.westukr.itgo.com/Dashchakivs'ka.html>.

УДК: 329.4(71)

© Олег Козачук
(м. Чернівці)

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КОРИННИХ НАРОДІВ КАНАДИ

Розглянуто проблему діяльності громадсько-політичних організацій корінного населення Канади на сучасному етапі. Поступово відіграючи все більш помітну роль в канадській політичній системі, громадсько-політичні організації корінного населення Канади на початку XXI ст. стають потужною силою з лобювання інтересів індіанців, метисів та інuitів у сфері відстоювання положень підпи-

саних із федеральним урядом угод, внесення пропозицій з покращення соціально-економічних умов життя, охорони навколишнього середовища.

Ключові слова: корінні народи, громадсько-політичні організації, угоди, „Закон про індіанців“.

Олег Козачук. Анализ деятельности общественно-политических организаций коренных народов Канады. Рассмотрена проблема деятель-

ности общественно-политических организаций коренного населения Канады на современном этапе. Постепенно играя все более заметную роль в канадской политической системе, общественно-политические организации коренного населения Канады в начале XXI века представляют собой мощную силу по лоббированию интересов индейцев, метисов и инуитов в сфере отстаивания положений подписанных с федеральным правительством соглашений, внесение *предложений по улучшению социально-экономических условий жизни, охраны окружающей среды.*

Ключевые слова: коренные народы, общественно-политические организации, соглашения, «Закон об индейцах».

Oleh Kozachuk. Social and Political Organizations' Analysis of Indigenous Peoples in Canada.

The problem of social and political organization of the indigenous people in modern Canada is revised. Gradually playing an increasingly prominent role in the Canadian political system, socio-political organizations of the Canadian indigenous people in the early twenty-first century is a powerful force on lobbying Indians, Métis and Inuit in upholding the provisions of the signed treaties with the federal government, making suggestions for improving socio-economic conditions, environment protection.

Key words: indigenous people, socio-political organizations, treaties, «Indian Act».

Важливим аспектом суспільно-політичного життя корінних народів сучасної Канади було створення громадських організацій – осередків концентрації політичної волі і думки індіанців, метисів та інуїтів у їх протистоянні з урядом, у відстоюванні своїх прав на землю, на громадянські права і свободи. Тому аналіз діяльності найважливіших громадсько-політичних організацій корінного населення Канади є важливим елементом для розуміння цілісної картини як політики канадського уряду щодо корінних народів, так і боротьби останніх за свої права і свободи. Дослідження громадсько-політичної діяльності найвпливовіших корінних народів Канади, методи політичної боротьби за громадянські права, аналіз проблем та викликів сьогодення можуть стати в нагоді при формулюванні принципів та методів діяльності громадських організацій кримських татар України.

У вітчизняній політичній науці означена проблематика досліджена недостатньо ґрунтовно. Окремі її аспекти в різний час досліджували вітчизняні науковці О. Картунов, В. Євтух, Б. Бабін, Д. Кищенко, російські Д. Максимова, В. Фольц, Є. Базанова, канадські Дж. Вайт, М. Болдт, А. Кейрнс, Д. Пуріч, С. Кук, Ф. Ербакл.

Мета та завдання статті. Метою дослідження є аналіз діяльності громадсько-політичних організацій корінного населення Канади. Виходячи із пос-

тавленої мети, ми можемо сформулювати наступні завдання:

- проаналізувати основні напрямки діяльності цих організацій;
- з'ясувати основні принципи взаємодії громадсько-політичних організацій з федеральним та провінційними урядами Канади;
- дослідити сучасні цілі та методи боротьби громадсько-політичних організацій Канади за свої права.

Виклад основного матеріалу. У другій пол. XX ст., у відповідь на політику асиміляції та інтеграції, корінне населення почало масово створювати громадські організації для вираження своїх інтересів і протиставлення їх політиці федерального уряду. Хоча відомо, що деякі організації з'явилися ще у першій пол. XX ст., такі як Ліга індіанців Канади, про яку мова піде трохи нижче. Одразу варто зауважити, що значних успіхів діяльність цих організацій не мала і не могла мати, оскільки чинне на той час законодавство, в основному «Закон про індіанців» в редакції від 1876 р., накладав численні перешкоди для реалізації аборигенами Канадської Федерації своїх політичних прав. Корінні народи взагалі не могли їх мати до того часу, поки не набували у визначений законом спосіб право голосу. Але таким чином вони автоматично втрачали свій статус корінного жителя¹.

Проте після внесення численних змін до «Закону про індіанців» у 1951 р., а особливо після виходу «Білої книги» у 1969 р., політика федерального уряду щодо питання створення корінним населенням громадських організацій докорінно змінилася². Агенти у справах корінного населення, які представляли Департаменту у справах корінного населення на місцях відкликалися урядом і припиняли виконувати свої обов'язки. Замість них відтепер основний тягар адміністративної роботи у сфері управління справами індіанців, метисів та інуїтів почали здійснювати громадські організації та ради племен, чий авторитет в очах корінного населення почав зростати. Навіть у духовній сфері життя настали відчутні зміни: місії, які існували ще з часів британської влади на цих землях, були замінені церквами з пасторами-аборигенами в них. Останні школи-інтернати, які в силу певних причин ще існували в тій чи іншій адміністративно-територіальній одиниці, були закриті. Почали відкриватися школи під патронатом громадських організацій та рад племен, що сприяло, на нашу думку, притоку дітей в систему загальної шкільної освіти.

Таким чином, ми бачимо, що громадські організації корінного населення, які виникали в той час, спрямовували свою активність на взаємодію із федеральним урядом у всіх сферах суспільного життя, починаючи від політики і закінчуючи питаннями в галузі культури і освіти.

Розглянемо діяльність найцікавіших з нашої точки зору громадських організацій корінного населення.

Корінне населення ідентифікується в «Конституційному акті» від 1982 року як одна із націй-засновників Канади, разом з англійцями та французами³. Проте ще у ХХІ ст. ми стикаємося з нерівними умовами існування для корінного населення, воно бореться за свої права і свободи, за свою землю, якою заволоділи європейські переселенці багато років тому. Сучасні канадські державні чиновники роблять багато, щоб встановити історичну справедливість і надати індіанцям широкі можливості для претензій на свої права та землі. Але головну роботу в цьому напрямі здійснює корінне населення, створюючи організації, які б допомогли різним племенам об'єднатися і заявити про свої вимоги. Одне з провідних утворень в цій царині – Асамблея корінних народів (Assembly of First Nations – АФН).

Діяльність цієї Асамблеї залишається невідомою більшості громадян. Історично індіанці мають унікальні та своєрідні стосунки з королівською владою та іншим населенням Канади, як було зазначено в угодах та інших історичних документах. По суті, «своєрідні» стосунки – це різновид мирного співіснування, заснований на справедливому сумісному використанні земель і ресурсів та, зрештою, на взаємоповазі й визнанні відповідних суверенних прав на владу. АФН існує для того, щоб здійснювати відновлення та вдосконалення цих стосунків і стежити за їх взаємовигідністю для всіх індіанських народів. Таким чином, Асамблея корінних народів – це правозахисна організація аборигенів Канадської Федерації⁴.

На жаль, більшість канадійців не обізнані з тією кількістю проблем та їх сутністю, які стоять перед корінним населенням, заважають йому займати справедливу позицію в канадському суспільстві. Багато хто з них не підозрює про умови, в яких індіанці існують в Канаді, такі як, наприклад, дискримінація, експлуатація, порушення основних прав людини. До того ж, всі ці порушення грубо проігноровані підручниками історії Канади⁵.

Минуле не може бути змінено, але несправедливість вчорашніх днів можуть виправити політичні лідери сьогодення. Мета АФН – виправлення цієї історичної несправедливості і покращення становища корінного населення у канадському суспільстві. Беручи до уваги короткотривалість періоду існування АФН, у канадській політиці здійснено істотний прогрес.

АФН набув ознак адміністративного органу. Зі зміною структури всі вожді племен отримали змогу безпосередньо формувати та впливати на політику Асамблеї. Відтоді, АФН активно брав участь у справах, що мали для корінних народів вирішальне значення. Це і Угода Міч Лейк 1987 р., і Шарлотта-

унська угода 1992 р., Угода про вільну торгівлю із США та інші законодавчі ініціативи.

Слід зазначити, що хоч АФН і діє незалежно на політичній арені Канади, вона враховує думку інших лобістських груп. Разом їм вдалося досягти значних успіхів на внутрішній та зовнішньополітичній арені Канади в таких галузях, як освіта корінного населення, попередження забруднення навколишнього середовища та охорона зникаючих видів тварин. АФН вимагає звернути увагу Організації Об'єднаних Націй на стосунки корінних народів та місцевої влади, особливо на прикордонних територіях.

Лідери племен зустрічаються щорічно у березні-квітні на так званій Конфедерації Націй, щоб визначити напрямки співпраці. Членство в Конфедерації залежить від кількості населення в племені. Основну частину бюджету АФН складають дотації Департаменту у справах індіанців та розвитку Півночі.

Загальна структура АФН ґрунтується на Хартії Асамблеї корінних народів, яка була прийнята 1985 р. Головними органами АФН є Конфедерація корінних народів, виконавчий комітет, секретаріат та Рада старійшин. Виконавчий комітет сформовано з голови, регіональних заступників вождів та голови Ради старійшин. Вожді племен обирають голову зі свого складу кожні три роки⁶.

Отже, Асамблея корінних народів Канади є всеканадською представницькою організацією корінного населення. Секретаріат АФН створено з метою представлення поглядів вождів корінних народів у таких напрямках, як договори з федеральним урядом (treaties), економічний розвиток, освіта, мови і письменність, здоров'я, соціальний розвиток, правосуддя, оподаткування та багато проблем, які потребують розв'язання та періодично дають про себе знати⁷.

Вартим уваги є те, що провінційні громадсько-політичні організації часто не поступаються загальноканадським за впливом та активністю. Найяскравішим представником провінційних громадсько-політичних організацій виступає Асоціація індіанців Альберти (Indian Association of Alberta – IAA).

Індіанці Альберти вже давно намагаються відстоювати свої погляди саме в політичній сфері. Саме у цій провінції індіанці подолали племінні відмінності та географічний розподіл, що й привело до появи сильного індіанського лобі спочатку в Едмонтоні, а потім і в Отаві. Вони організували Асоціацію Індіанців Альберти, їх делегати почали виступали за розширення прав та обов'язків аборигенних груп у Канаді, причому цілі діяльності IAA залишаються актуальними і сьогодні.

До 1946 р. індіанці в Альберті не були настільки одноставні. «Закон про індіанців» з поправками від 1927 р. забороняв корінним народам Канади формування громадсько-політичних організацій, прак-

тикувати свою традиційну культуру та мову. Незважаючи на ці обмеження, індіанці племен крі та стоуні з центру провінції утворили Лігу індіанців провінції Альберта (ЛІА) в 1933 р.⁸ Президенту ЛІА Джону Каліху вдалося реорганізувати організацію у ІАА в 1939 р. Нова асоціація була неактивною протягом більшої частини воєнних років, і в ній до цих пір представлені в основному індіанці з Центральної Альберти. У 1943 р. Кріс Шейд й інші аборигени з Південно-Західної Альберти створили свою власну групу. Каліху зустрівся з організаторами групи, сподіваючись залучити їх до асоціації ІАА. Обидві сторони знайшли спільну мову з низки питань, але група зберігала образу стосовно племені крі, яка тягнулася вже багато років. Таким чином, внутрішні розбіжності та конфлікти ставали на заваді об'єднанню племен.

У наступні роки ІАА змогла розширитися й об'єднати різні індіанські племена Альберти. Завдяки лідерам Гладстону, Джон Лорі, Малькольму Норрісу та іншим, ІАА стала набагато більш активно лобіювати в провінційних й федеральних органах влади питання поліпшення рівня життя індіанців та намагалася всіляко привернути увагу суспільства до діяльності своєї організації. Саме ці громадські діячі від індіанського населення стали брати участь у розробці законопроектів, коли федеральний уряд заснував спеціальний спільний комітет для вивчення можливості перегляду „Закону про індіанців” у 1946 р.

Комітет делегатів ІАА висунув низку резолюцій на користь колективних прав, освіти та соціальної допомоги. Проти деяких резолюцій виступали представники уряду та деякі інші групи корінного населення, зокрема проти надання виборчого права для індіанців Альберти, які були нестатусними індіанцями⁹. Урядові чиновники остерігалися, що це призведе до передачі останнім особливого статусу і податкових пільг. Індіанці, в свою чергу, не хотіли, щоб їх земля була розділена заново, оскільки впродовж десятиліть вони практикували скотарство на отриманих внаслідок угод територіях і вже встигли звикнути до них. Зрештою, делегати ІАА не змогли домовитися про те, що закони, які обмежують права індіанців у Канаді, повинні бути скасовані.

Нова редакція «Закону про індіанців» від 1951 р., як і раніше, забороняла індіанцям вживати алкоголь, їх землі не були розділені належним чином на їх вимогу, вони не мали права брати участі у федеральних виборах. Хоча закон прямо відкидав насильницьку асиміляцію, в ньому не містилося положень про конкретний захист унікальної культури аборигенів¹⁰. Три чверті з заперечень ІАА в першому законопроекті, підготовлені на основі рекомендацій Об'єднаного комітету, були виправлені в новому законі. Це включало надання більш широких повноважень радам індіанців провінції. Тим не менш, Департамент у справах індіанців і розвит-

ку північних територій та чиновники продовжували ставитися до корінного населення як до «своїх підопічних, які не були готові до відповідальності»¹¹.

Нова редакція закону також скорочувала чисельність аборигенів, які отримали право на статус. У 1956 р. члени групи самсон з племені крі, що живуть в Хоббемі в Центральній Альберті, були вилучені з цього списку. Апеляційна ухвала в 1957 році скасувала попереднє рішення, але занепокоєння з приводу особливого статусу індіанців зберігалася. ІАА наполягала на змінах до «Закону про індіанців», які б забезпечили статусні права вищевказаній групі, а в 1959 р. був створений ще один спільний комітет, куди Гладстон ввійшов як співголова. Прем'єр-міністр Канади Джон Діфенбейкер призначив Гладстона на пост сенатора у 1958 р. Тим не менше, «Закон про індіанців» 1951 р. залишався в силі, поки не був переглянутий аж у 1985 р.

ІАА знову стала активною у федеральній політиці, коли ліберальний уряд випустив вже згадану нами «Білу книгу» в 1969 р.¹² У цьому документі були викладені процедури, які мали б приєднати індіанців до життя канадського суспільства. Документ включав план втрати індіанцями статусу, а значить, і втрату фінансової допомоги федерального уряду Канадської Федерації.

ІАА відреагувала рішуче проти цих пропозицій, випустивши книгу «Citizens Plus» у 1970 році, а також стала учасником розробки «Червоної книги»¹³. В результаті цієї опозиції уряд нарешті згорнув «Білу книгу» в 1973 р.

Протягом багатьох років ІАА й інші аборигенні громадсько-політичні організації наполягали на статусі корінних народів та дотриманні колективних прав, які мали б гарантуватися Конституцією Канади, обговорення якої жваво йшло в канадському суспільстві. Коли Трюдо оголосив про прийняття «Конституційного акту» у 1982 р., ІАА оголосила про скликання демонстрації в Едмонтоні, щоб відсвяткувати прийняття акту.

ІАА брала активну участь у лобіюванні інтересів корінних народів і в самій провінції Альберта. Асоціація постійно публікувала збірники документів, які роз'яснювали громадянські права корінного населення. Також ІАА рекомендувала низку структурних змін у реформі соціального забезпечення дітей аборигенів.

Асоціація продовжувала свою роботу серед індіанців Альберти, надаючи правову допомогу радам племен та лобіюючи уряд від їх імені. Але наприкінці 90-их рр. ХХ ст. федеральний та провінційний уряди припинили фінансування ІАА. Тепер, як і раніше, Асоціація залежала майже виключно від приватних пожертвувань. Незважаючи на цей удар, ІАА вижила. Вона залишається одним із найвпливовіших захисників соціальних прав корінних народів не тільки Альберти, але і всієї Канади.

Інуїт Тапірііт Канатамі (далі – ІТК), раніше відома як Інуїт Тапірііт Канади (Inuit Tapirisat of Canada), – це громадсько-політична організація канадських інуїтів. Заснована в 1971 році організація представляє інтереси цього північного корінного народу у поліетнічному канадському суспільстві. ІТК була ефективною та успішною консультативною організацією щодо представлення інтересів інуїтів, зосередившись на конструктивних відносинах та співпраці між різними рівнями вертикалі федерального уряду Канади, особливо у сфері земельних позовів і представляючи інуїтів під час обговорення конституційних проектів початку 80-их рр. ХХ ст.

Діяльність ІТК охоплює всіх інуїтів Канади, а саме: асоціацію інуїтів з чотирьох культурних регіонів, Національну раду молоді інуїтів та Навколополюсну конференцію інуїтів. Ці групи мають особливі доручення представляти інуїтів на різноманітних регіональних, національних та міжнародних зустрічах¹⁴.

На сьогоднішні найбільш успішним прикладом виконання вимог інуїтів федеральним урядом Канади, на нашу думку, є створення території Нунавут у 1999 р. Проте у цієї групи корінного населення є ще багато невирішених питань, які потребують негайного вирішення. Незважаючи на успіхи у сфері земельних позовів, інуїти досі стикаються з неімовірними викликами в пошуках рівних можливостей і процвітання Канаді. Особливою вимогою ІТК є визнання федеральним урядом того факту, що інуїти мають проблеми і потреби, відмінні від інших корінних жителів, і, таким чином, вимагають окремої політики щодо них. Варто зазначити, що це знайшло своє відображення навіть у тому, що 2010 рік було проголошено роком культури інуїтів в Країні кленового листка¹⁵.

ІТК, на нашу думку, має незаперечну перевагу у відносинах із федеральним урядом, оскільки інуїти ніколи не підписували ніяких угод про передачу землі Оттаві за гроші чи інші матеріальні блага¹⁶. Весь час свого існування, як вже було зазначено вище, ІТК боролася за визнання інуїтів нацією-засновницею Канади, аргументуючи це тим, що їх народ проживав на території сучасної Канади за тисячі років до появи останньої.

Висновки. Традиції самоуправління та самоорганізації корінного населення Канадської Федерації сягають корінням у сиву давнину. Їх унікальні звичаї, мови та спосіб життя прив'язаний до землі, з якої вони походять. АФН намагається зберегти автентичність та правдивість власної історії заради справедливості сьогодення та майбутнього. Корінні народи борються не тільки за природні ресурси та власне визнання, але і за права людини, людську гідність та культурне виживання. Це боротьба за істини, які є настільки визначеними та зрозуміли-

ми, що в цивілізованому суспільстві відпадає будь-яка розумна причина зазіхати на них.

На території Канадської Федерації діє надзвичайно багато впливових громадських організацій. Їх вклад у розвиток демократії в Країні кленового листка не можна переоцінити. Саме громадські організації корінного населення є тим рупором, який підсилює голос індіанців, метисів та інуїтів Канади. Саме громадські організації формують суспільну думку щодо політики федерального уряду.

Громадсько-політичні організації корінних народів досить активно взаємодіють з федеральним урядом Канади, останній багато в чому підтримує їх діяльність. Зокрема, до останнього часу саме уряд надавав фінансову допомогу існуванню Асоціації індіанців Альберти (що само собою свідчить про стан розвитку інститутів громадянського суспільства в Канаді). Проте, незважаючи на відмову уряду фінансово підтримувати їх діяльність, ІАА не згорнула своєї діяльності.

Сучасні методи боротьби корінних народів Канади за свої права принципово далекі від методів агресивної боротьби. Знаходячи один одного через соціальні мережі, канадські індіанці, метиси та інуїти гуртуються у громадсько-політичні рухи на зразок створеного у листопаді 2012 р. руху «Ні бездіяльності» (Idle No More). Застосовуючи методи цивільної непокорності, демонстрацій, флеш-мобів, блокування транспортних магістралей, представники корінних народів вимагають дотримання урядом всіх підписаних раніше угод, що стосуються особливого статусу племен та прав, пов'язаних з традиційним способом життя.

Ефективність вищевказаних методів покаже час. Проте нещодавні зміни до канадського законодавства, прийняті за ініціативою Консервативної партії, ставлять під сумнів сучасний правовий статус корінних народів Канади, що може бути темою для подальших наукових розвідок.

¹ Indian Act [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/I-5/page-1.html>.

² Armitage A. Comparing the Policy of Aboriginal Assimilation: Australia, Canada, and New Zealand / Andrew Armitage. – Vancouver: UBC Press, 1995. – 286 p.

³ Constitution Act, 1982 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://laws.justice.gc.ca/eng/Const/page-15.html#h-38>.

⁴ Charter of the Assembly of First Nations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.afn.ca/index.php/en/about-afn/charter-of-the-assembly-of-first-nations>.

⁵ Assembly of First Nations – The Story [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.afn.ca/index.php/en/about-afn/our-story>.

⁶ Charter of the Assembly of First Nations.

⁷ Description of the AFN [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.afn.ca/index.php/en/about-afn/description-of-the-afn>.

⁸ Alberta Online Encyclopedia. Indian Association of Alberta [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://wayback.archive-it.org/2217/20101208163107/http://www.abheritage.ca/abpolitics/people/influ_india.html.

⁹ Козачук О. «Закон про індіанців» та його вплив на корінне населення Канади / Олег Козачук // Буковинський журнал. – 2009. – №3-4. – С. 83-88; Козачук О. Деякі аспекти політики уряду Канадської Конфедерації щодо корінного населення після 1867 р. / Олег Козачук // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Політологія, Соціологія, Філософія. – 2010. – Випуск 14. – С. 200-204; Козачук О. До питання про роль та місце корінних народів у політичній системі Канади / Олег Козачук // Сборник научных трудов по материалам международной научно-практической конференции «Научные исследования и их практическое применение. Современное состояние и пути развития 2010». – Одеса, 2010. – Т. 15. – С. 32-37.

¹⁰ Indian Act.

¹¹ Alberta Online Encyclopedia. Indian Association of Alberta.

¹² Statement of the Government of Canada on Indian Policy (The White Paper, 1969) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.aadnc-aandc.gc.ca/DAM/DAM-INTER-HQ/STAGING/text-text/cp1969_1100100010190_eng.pdf.

¹³ Citizens Plus. Indian Chiefs of Alberta [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ejournals.library.ualberta.ca/index.php/aps/article/view/11690/8926>

¹⁴ About ІТК [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.itk.ca/about-itk>.

¹⁵ 2010: Year of the Inuit [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inuit2010.ca/2010-year-of-the-inuit.html>.

¹⁶ Inuit Tapiriit Kanatami. Vision of Self-Government [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.itk.ca/about-inuit/vision-self-government>.

УДК: 94(477.8)“14/16” :27-878.4

© Інна Кубай
(м. Чернівці)

РЕЦЕПЦІЯ ГУСИТСЬКИХ РЕФОРМАЦІЙНИХ ІДЕЙ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ ПІВДЕННО-ЗАХІДНОЇ РУСИ наприкінці XV – у першій половині XVII ст.

У статті автор розглядає поняття гуситська реформаційна ідея, простежує чесько-руські контакти періоду Пізнього Середньовіччя та Раннього Нового часу, на основі наявних джерельних згадок та історіографічних досліджень аналізує відголоски гуситських впливів на території Південно-Західної Русі.

Ключові слова: гуситська революція, гуситська реформаційна ідея, община чеських братів, українські братські рухи, протестантизм, православ'я, уніатство.

Інна Кубай. Рецепция гуситских реформационных идей в социокультурном пространстве Юго-Западной Руси конца XV – в первой половине XVII вв. В статье автор обобщает понятие гуситская реформационная идея, рассматривает чешско-русские контакты периода Позднего Средневековья и Раннего Нового времени, отслеживает и анализирует в пределах существующих источников проблему гуситского влияния на территории Юго-Западной Руси.

Ключевые слова: гуситская революция, гуситская реформационная идея, община чешских братьев, братские движения в Украине, протестантизм, православье, уніатство.

Inna Kubay. The Reception of Hussite Reformation Ideas in the Socio-Cultural Area of the South-West Rus' of the end of XV – in the first half of the XVII century. In the article author summarizes the concept Hussite Reformation idea, considering the Czech-Ruse contacts during the late Middle Ages and Early Modern times, traces and analyzes based on the available source records and historiographical research problem Hussite influences in the South-West Rus'.

Key words: Hussite revolution Hussite Reformation idea, community of Czech brothers, Ukrainian movement of brothers, Protestantism, Orthodoxy, Uniat movements.

Гуситська революція увійшла в історію західно-європейської цивілізації як закономірне відображення тих релігійних й суспільно-політичних процесів, які відбувались у Європі кінця XIV – першої половини XV ст. Гуситські реформаційні ідеї отримали підтримку не тільки серед населення чеських земель, але й набули широкого міжнародного резонансу. Зрозуміло, що не оминула ця участь і руські землі, зокрема ту частину, яка входила до складу Польського королівства та Великого князівства Литовського. Необхідно підкреслити, що незважаючи на доведений факт участі у гуситській революції військових загонів із Південно-Західної Русі,